

Betreft: **Wij zijn Hilversum**
De langetermijnvisie op het Sociaal Domein

Hilversum, 14-02-2023

Aan het College van Burgemeester en Wethouders

Postbus 9900
1201 GM Hilversum

Geacht College,

De Cliëntenraad geeft hierbij een gevraagde reactie op 'Wij zijn Hilversum', de langetermijnvisie Sociaal Domein. De Cliëntenraad houdt wel vast aan het geven van een advies zodra de definitieve tekst beschikbaar is.

Hilversum zet zich schrap voor de komende jaren als er wordt gewerkt aan bestaanszekerheid, het bestrijden van kans-ongelijkheid en aan sterke wijken en buurten.

De Cliëntenraad is van mening dat om deze visie uit te voeren en concreet te maken, vooraf een gedegen onderzoek nodig is van: wat doet wie, voor wie en hoe. Dus een overzicht van alle activiteiten op het gebied van welzijn, gezondheidszorg, en maatschappelijke dienstverlening. Het zou best kunnen dat er voor meerdere groepen hetzelfde wordt gedaan (en gesubsidieerd) terwijl er voor de andere groep weinig of niets wordt gedaan.

De doelen die in de visie staan zijn zeer ambitieus en de Cliëntenraad hoopt dat een groot deel van deze doelen snel wordt gehaald.

In onze optiek staat altijd voorop: wat heeft de inwoner nodig om zelf regie te pakken en te houden in plaats van 'we doen wat we altijd doen voor u'. Wij vinden dat grotendeels wel terug in deze visie.

Met vriendelijke groet,

namens de Cliëntenraad Hilversum,

A.M.Th. Bakker

Inhoudelijke reactie en input op de Visie Sociaal Domein (schuin is uit Visie)

Toekomstbeeld pagina 1:

Hilversum is een stad voor iedereen. Iedereen kan zich thuis voelen in Hilversum. ‘

Graag aanvullen met:

- Dit kan alleen als de inwoner ook weet dat de gemeente naast de inwoner staat zonder oordeel.
- Wat is nodig om de inwoner bekend te maken met de mogelijkheden en ondersteuning die de gemeente kan bieden?
- Hoe bereiken we de inwoner, zodat deze weet dat je niet alleen voor je paspoort en dergelijke een afspraak kan maken?

De tweedeling in de maatschappij wordt mede veroorzaakt door verschillen in kennis. Sommige inwoners zijn onbekend met de mogelijkheden voor ondersteuning binnen de gemeente. Mensen zijn minder verschillend dan er soms wordt aangenomen. Onwetendheid of angst om hulp te vragen is wel vaak een drempel die door goede voorlichting, communicatie en een toegankelijke website kan worden voorkomen.

Samen gaan we deze uitdagingen aan. We bundelen de krachten voor een zorgzaam en gezond Hilversum. Waarin inwoners verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf én waar inwoners zich onderdeel van een gemeenschap voelen. Hierin werkt de gemeente samen met partners aan toegankelijke ondersteuning die succesvol is

We zien graag de woorden ‘waar mogelijk’ toegevoegd aan de zin:

*Waar inwoners **waar mogelijk** verantwoordelijkheid nemen.*

Met deze toevoeging wordt erkend dat inwoners onderling sterk verschillen in de mate waarin zij in staat zijn die verantwoordelijkheid op zich te nemen.

Pagina 2:

Niet alleen mensen met een laag inkomen komen vaker in de schulden of kampen met hun gezondheid. Onder ZZP'ers en mensen die niet gewend zijn om hulp te vragen, kan lang het idee leven van oh, maar volgende maand is alles anders. Die mensen vroegtijdig richting de gemeente leiden lijkt ons een prachtig doel in de visie.

Pagina 5:

"Regels moeten in dienst staan van onze inwoners en niet andersom. We sluiten goed aan op de behoeften van de inwoners en doen dat doelmatig."

Een mooi pleidooi voor meer maatwerk?

De gemeenteraad Hilversum heeft het belang van de burger voor ogen. Er wordt uitgegaan van “maatwerk”. Dat houdt in dat de gemeente kijkt hoe ze samen met de inwoner zaken kunnen aanpakken en zo verdere problemen kunnen voorkomen en daar samen een oplossing voor zoeken. Dat betekent ook dat de gemeente toegankelijker moet zijn zodat de inwoner zich vrij voelt elke vraag te kunnen stellen en zich dan gehoord te voelen. Dat betekent ook dat de neuzen van elke medewerker bij de gemeente in de richting staan die de gemeente op wil.

Betrokkenheid

Betrokkenheid is de tweede kernwaarde binnen onze visie. Betrokkenheid leidt tot een gevoel van verbondenheid met anderen, waardoor we iets voor de ander over hebben. De overheid vormt de basis voor bestaanszekerheid. Vrijwilligers, mantelzorgers, bewonersinitiatieven, en verenigingen en kerken zorgen voor betrokkenheid en verbinding in onze samenleving.

De laatste zin zou moeten beginnen met: Elke inwoner, waaronder vrijwilligers etc...

Waar zijn de maatschappelijke partners en netwerkpartners?

Voor vertrouwen in onze inwoners is vertrouwen in de professional een noodzakelijke voorwaarde. Zij zijn direct betrokken bij onze inwoners en we vertrouwen op hun kennis en ervaring. Onze professionals krijgen het vertrouwen om maatwerk te bieden. Regels moeten in dienst staan van onze inwoners en niet andersom. We sluiten goed aan op de behoeften van de inwoners en doen dat doelmatig.

De Cliëntenraad adviseert om naast vertrouwen in de kennis en ervaring in de professionals ook op te nemen: ‘De Gemeente zorgt dat deze op regelmatige basis worden voorgelicht over de regelingen die via de gemeente. Wij zien daar graag aan toegevoegd dat ook de maatschappelijke partners (denk aan bijvoorbeeld de Stichting Present, Humanitas ‘t Gooi of de Speel-o-theek) bij deze voorlichting niet vergeten worden.’ We zien regelmatig dat professionals, kennelijk uit onbekendheid, niet verwijzen naar regelingen en hulporganisaties terwijl die in bepaalde situaties passend in de behoefte van de inwoner kunnen voorzien.

Eenvoud

Het grootste deel van de inwoners dat aanklopt bij de gemeente, heeft een enkelvoudig probleem waarvoor een simpele oplossing mogelijk is. Deze hulpvragen willen we daarom zo slagvaardig mogelijk afhandelen.

Inwoners met een hulpvraag formuleren de vraag soms via een omweg – bijvoorbeeld uit schaamte, of omdat ze zelf hun achterliggende behoefte niet altijd zien - en voelen zich onbegrepen en niet gehoord.

Wij staan standaard bij elk gesprek op onafhankelijke Cliëntondersteuning. Zodat de inwoner iemand heeft die in het belang van de inwoner meedenkt. Onafhankelijke Cliëntondersteuning kan de inwoner helpen om de hulpvraag scherp te formuleren, wat ook voor de gemeente prettig is.

Pagina 6:

Bestaanszekerheid:

De Cliëntenraad wil nogmaals speciale aandacht vragen voor de mensen die ontslagen zijn of om een andere reden een inkomensachteruitgang hebben. Het is belangrijk om deze groep vroegtijdig te begeleiden en voor te bereiden op een inkomensdaling, want niet iedereen is in staat om een flinke inkomensachteruitgang voldoende op te vangen, zodat het gevaar voor de vorming van problematische schulden op de loer ligt. Samenwerken met het UWV is hier essentieel.

Pagina 7:

Hilversummers voorzien in hun basisbehoeften en doen mee in de samenleving

Met het armoedebeleid bepaalt de gemeente immers tot welk niveau zij inwoners wil ondersteunen. Daarnaast zet de gemeente stevig in op het voorkomen van schulden. We kijken bijvoorbeeld eerst naar het oplossen van schulden voordat er andere maatregelen in beeld komen. Dat is een belangrijke preventieve stap.

De vraag rijst: wat zijn die andere maatregelen die niet in beeld komen? Is het niet beter te kijken wat er nodig is op dit moment? Zodat de problemen afnemen in plaats van toe?

Voorkomen is een noodzakelijk streven, maar mensen die al jaren van enige vorm van budgettering of schuldhulp zitten, leven vaak al jaren onder veel stress en met weinig geld. Wie zo lang in de 'overlevingsstand' staat, is vaak niet meer in staat om wat verder vooruit te kijken en plannen voor de toekomst te maken. Dat is geen onwil, maar onmacht. De Cliëntenraad ziet dan ook graag dat deze groep genoemd wordt in de visie zodat deze niet wordt vergeten en ook actief wordt ondersteund. We gaan er altijd vanuit dat iemand 3 jaar in de schuldhulp zit. De praktijk is dat die periode vaak (veel) langer is. Voor de inwoner vergroot dat de kans op een betere financiële toekomst en voor de gemeente zorgt dat voor minder financiële lasten

"We kijken naar alle zaken die het leven van de inwoner betekenisvol maken en niet alleen naar het probleem."

De brede visie dus. Waar iedereen voorstander van is. Maar waarvan we ook weten dat die in de praktijk van alledag vaak lastig te verwezenlijken is. Ambitie is goed, maar is er ook uitvoeringscapaciteit voor? We zien bijvoorbeeld dat het Sociaal Plein moeite heeft om voldoende capabele professionals aan te trekken.

"We zorgen voor volledige informatie die goed te begrijpen is. Deze informatie publiceren we op kanalen die onze inwoners makkelijk kunnen vinden."

Goede doelen natuurlijk, maar we weten dat het in de praktijk vaak lastig kan zijn. Veel mensen zijn niet handig met de computer. De website is wel verbeterd maar zeker nog niet gebruiksvriendelijk genoeg om dit voor alle inwoners toegankelijk te hebben.

Het lokale huis-aan-huisblad, de Gooi en Eembode, kampt met structurele problemen wat betreft de verspreiding.

Opgave 2: Kansengelijkheid

Wat verstaan we onder kansengelijkheid?

Pagina 8:

In Nederland neemt het aantal kinderen dat in armoede opgroeit toe. Ouders hebben dan bijvoorbeeld te weinig geld voor gezond eten of een lidmaatschap van een sportclub. Dit terwijl we juist geloven in belang van sport en bewegen, zeker voor onze jeugd.

De Cliëntenraad blijft zich zorgen maken om jongeren die een achterstand hebben. Als de kinderen in gezinnen met weinig geld of schulden goed begeleid en ondersteund worden, kunnen we misschien voorkomen dat zij later in de voetsporen van hun ouders zullen treden. De Cliëntenraad ziet graag straks een doortastend beleid op dit punt.

Om armoede in meerdere generaties te voorkomen is het van essentieel belang dat we deze kinderen goed voorlichten en budgetteringslessen aanbieden vanaf een jonge leeftijd.

Hilversumse kinderen en jongeren groeien gezond en veilig op.

Kinderen hebben de toekomst. Voor hun ontwikkeling is het belangrijk dat zij zich veilig voelen en gezond opgroeien.

De Cliëntenraad gaat ervanuit dat het om alle kinderen in Hilversum gaat. Eerder heeft de Cliëntenraad al eens aangegeven dat het in onze visie wenselijk is dat alle kinderen in Hilversum meedoen en samen kunnen sporten. Nu is het zo dat kinderen uit een gezin met een lager inkomen soms niet mee kunnen doen omdat de ouders niet op de hoogte zijn van het Kindpakket of van het Jeugdfonds Sport & Cultuur Noord-Holland en/of de Stichting Leergeld Hilversum-Wijdemer. Is het mogelijk om te inventariseren hoeveel subsidie er wordt gegeven aan sportclubs en organisaties en hoeveel wordt uitgegeven aan het sporten in het Kindpakket? Misschien kunnen dan, als al het (begrote) geld in één pot komt, wél alle kinderen met elkaar gratis sporten.

Pagina 9:

Wat verstaan we onder sterke buurten? Een sterke buurt voor het sociaal domein is een plek waar iedereen veilig en prettig op zijn of haar eigen wijze kan leven. Een buurt waar mensen elkaar kennen en iets voor de ander willen betekenen.

De inwoner kent de buurt meestal alleen van gezellige activiteiten. Daar aankloppen voor begeleiding, schuldhulp of andere ondersteuning zal goede initiatieven nodig hebben. De buurtcoördinator langs alle deuren laten gaan en zich voorstellen zou een goede start zijn.

Op dit moment kan het zo zijn dat mensen met half/hele dementie levensgevaarlijk gedwongen in hun eigen huis zitten, met op het tandvlees lopende mantelzorgers. Dan kan de buurt erg betrokken zijn maar is toch niet in staat de ondersteuning te bieden die nodig is.

Een advies is: Maak snelheid met woonprojecten voor ouderen inclusief passende zorg, en bestem niet alles wat nieuwbouw is in Hilversum aan de midden- en hoge inkomens. Als kwetsbare ouderen passender en veiliger kunnen wonen, laten ze vaak een huis achter waar dan weer een gezin in zou kunnen wonen.